Anul XXIV Cluj 16 Iunie 1946 Nr. 24—25

Trecut în registrul special dela Tribunalul Cluj, Secţia I, sub Nr. 1—1945.

RENAŞTEREA

„Fără de Mine nu puteţi face nimic".
Ioan 15, 5

ORGAN NAŢIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: parohii cl. I 20.000 Lei, „ cl. II 18.000 Lei, parohii cl. III 15.000 Lei, particulari . . 15.000 Lei

Redactor: Prot. A. FAUR

Redacţia şi Administraţia: Cluj, Piaţa Malinovski Nr. 18.

„A TA ESTE ÎMPĂRĂŢIA, PUTEREA ŞI MĂRIREA!"

(COMENTAR CREŞTIN LA PROBLEMA PĂCII)

Războiul este ciocnirea între două egoisme. Sub formă metaforică: este ciocnirea între două „concepţii" antagoniste, sau între diferitele „principii" de viaţă. Tâlcuirea în hainele colorate ale vorbirii meşteşugite nu schimbă fondul problemei: războiul este ciocnirea brutală între egoismele organizate în societăţi umane.

Progresul, bunăstarea, cultura, cu un cuvânt fericirea sunt produsele păcii. Legătura cauzală între progres, bunăstare, şi cultură, pe de-o-parte şi pace, pe de altă parte, este la fel de obligatorie ca şi legătura cauzală între plantă şi pământ, între aer şi plămâni, etc.

Pacea este deci *mediul*, este condiţia materială şi spirituală în care se naşte, creşte şi înfloreşte bunăstarea, progresul şi cultura umană.

Oamenii, după concepţia creştină, sunt „fiii lui Dumnezeu". Prima lege a acestor „fii" este să tindă a mărturisi prin gând şi fapte pe Tatăl lor.

Dumnezeul creştin s'a definit ca *„Domnul Păcii"*, ca Cel ce a venit să aducă *„pe pământ pace, între oameni bună învoire"*, Cel ce ne întâmpină cu *„Pace vouă!"* Cel ce îndeamnă pe apostoli să *„spună pacea"* şi să ducă *„Pacea Lui"* oriunde s'ar afla ei.

Dumnezeul creştin fiind „Domnul Păcii", obligă în mod logic pe fiii Săi să fie „ostaşii păcii", luptători în duh şi'n fapte pentru pace. Iar a lupta pentru pace însemnând a lupta împotriva egoismului biologic şi moral, Dumnezeu a hotărît fiilor săi să se iubească unii pe alţii precum El însuşi îi iubeşte deopotrivă pe toţi.

Creştinii sunt deci fiii lui Dumnezeu în măsura în care împlinesc legea iubirii, în măsura în care sunt *„făcători de pace"*.

Războiul este o deficientă care duce fatal la desechilibru, pacea este o împlinire, o restabilire de echilibru. Războiul este un desechilibru psiho-fizic, pacea este o stare firească a omului creatură divină.

Formulând aceste două definiţii a războiului şi a păcii, izvorul inspiraţiei este creştin, este „cuvântul lui Dumnezeu" păstrat în Sf. Evanghelii. Fiindcă alăturea de această atitudine creştină stă concepţia materialistă, care susţine că viaţa este consecinţa unui conflict şi că starea de concurenţă, de război, între interesele diverse, egoiste, este însăşi condiţia existenţii umane.

Ca „iubitori de pace", ca fii ai lui Dumnezeu, însemnăm deci aceste rânduri.

*

Războiul şi-a obosit meccenaţii intelectuali şi a sdrobit în sânge pe apologeţii lui materiali. Războiul a măgulit bestia şi a satisfăcut egoismul cosmic, dând „roadele" pe care le întâlnim la fiecare pas. Războiul, factice, s'a sfârşit într'un lamentabil „fiasco", aşa cum s'au sfârşit toate conflictele dela începutul veacurilor. Dar ultimul război s'a sfârşit în aparenţă numai. Echilibrul păcii n'a fost restabilit. N'a fost şi nu va putea fi restabilit până ce cauzele conflictului nu vor fi înlăturate; până ce motivele egoiste care l-au deslănţuit nu vor fi stinse.

Procesul de reeducare a maselor către pace este o problemă grea. După noi, o problemă cu o singură soluţie.

Concepţia: „forţa, unică lege", care determină şi domină actele războiului, trebue subjugată. Trebue desrădăcinată şi nu adormită numai. Maselor desorientate le trebue un crez. Un crez suprapământean care să le rămână pururea desiderat ideal către care să tindă prin perfecţionarea lutului şi aripa-rea duhului ce au sălăşluit de veacuri în ei. „Pâinea cea de toate zilele" şi gândul că „nu numai cu pâine se va hrăni omul" să le fie explicat de către cei ce au destinele vremelnicilor stăpâniri, ca din fapta şi duhul celor „mari" să înveţe „prostimea".

Atât de multe probleme deschide pacea viitoare, încât multe nevolnice preferă simplitatea legilor războiului decât meticuloasele probleme ale păcii, care se lasă aşa de mult dorită.

De aceea, fără mirare auzim glasuri noui, care cer sânge. Ingerul păcii drumeţeşte cu poveri mari şi cu puţine gazde, către sufletul pământeştilor oameni.

Nu judecăm ca să nu fim judecaţi!

Cu mâinile trudite încă de povara armelor, oamenii diriguitori ai păcii ce va să vină, nu vor birui, nu vor afla limanurile împăcării.

Vor împărţi moşiile lumii, râurile sau adunarea apelor din oceane; vor hotărî între ei maşinile de sburat sau de umblat pe ape; vor umili pe unii ca să înalţe pe alţii, dar nu vor aduce nimic nou păcilor din trecut.

Pacea veşnică, pacea eternă şi înfrăţirea între oameni o pot face numai cu legea lui Dumnezeu!

Pentrucă peste împăraţii lumii mai mare este *„împăratul veşnic"*; peste moşiile pământenilor proprietar veşnic este *„Cel ce le-a făcut"*. Peste ape stăpân este *„Cel ce le strică şi le uneşte după voia Sa"*.

Dacă vrem pace, trebue ca la fundamentul ei să zidim „Legea creştină".

Să eliminăm motivele egoismului care a determinat războaiele din trecut şi în locul lor să aşezăm *cinstit* şi *hotărît* principiile păcii din „Legea cea nouă„ a lui Dumnezeu.

Pacea lumii o poate da „Domnul Păcii". Impăraţii ca şi popoarele trebue să afle şi să se cuprindă de acest adevăr. Procesul acestei desăvârşiri către pace este simplu: eliminaţi din sufletele voastre egoismul, care poftesţe împotriva semenului vostru şi aşezaţi în locul foamei de viaţă, foamea după veşnicie.

Şi acolo unde firea se poticneşte de neputinţă, voi, oameni care lucraţi pacea viitoare, când de exemplu nu puteţi împărţi după râvnă moşiile lumii şi bogăţiile, puterea şi măririle, amintiţi-vă că peste voi toţi este Dumnezeu.

Dumnezeu, ca creator şi stăpân implicit a toată vremelnicia şi eternitatea, iartă şi dăruieşte din dragoste şi mărinimie divină „dela sine" celor ce merită la fel ca şi celor ce nu merită, iar noi, „fiii" Lui, nu ne putem împărţi bogăţiile celor câţiva ani de viaţă pământeană? Vremelnica noastră existenţă nu merită strădania ce i-o acordăm şi sufletul doritor de cer este prea mult lipsit de lumină.

Amintească-şi oamenii, toţi oamenii mari prin fapte sau mici în virtute, mari prin suflet sau slăbănogi în putere, oamenii lumii de azi şi de totdeauna, aminteasca-şi că sunt trecători, că viaţa şi bogăţia după care se pierd nu ţine multă vreme, că nu trebue să constitue unicul deziderat al preocupărilor noastre şi că peste trup există sufletul veşnic.

Audă, în acest ceas măcar, oamenii de pretutindenea, *că peste împăraţii lumii există cauzal, logic şi obligatoriu, există în mod autentic un „făcător a toate", stăpân unic şi veşnic, există Dumnezeu, care singur poate face pace sufletelor şi trupurilor noastre, dându-ne fiecăruia după voia Sa, după mila Sa şi după virtutea fiecăruia.*

Audă lumea de azi, ceea ce n'a ştiut să audă strămoşii din veac, că *„a lui Dumnezeu este împărăţia, puterea şi mărirea"* şi pacea ce se va aşeza pe acest principiu va fi asemenea principiului: *veşnică.*

Va fi pacea prin care toţi oamenii vor recunoaşte de *„împărat"* unic ca timp şi spaţiu pe Dumnezeu, vor recunoaşte în El pe *„ziditorul"* a toate; *„puterea"* Lui, „Legea" Lui; legea legilor firii, pe care le stăpâneşte dumnezeieşte ca formă şi limită; vor recunoaşte că *Mărirea* Lui este mărirea cea adevărată, mărirea pe bună dreptate este unica mărire care

nu se prăbușește în pulberea drumului.

Rolul omului încreștinat de aceste principii, rolul omului viitor va fi să construiască veșnic căi către această împlinire.

Și egoismul va fi atunci lucru nefiresc. Intrecerea s'ar face numai pentru împlinirea „Legii" și „rivalitatea" ar fi în întrecerea de a mărturisi prin gând și faptă pe Dumnezeu.

Părintele GHEDEON

Sărbătorirea I.P.S. Patriarh Nicodim

Intr'un cadru festiv și sobru s'a desfășurat în ziua de 27 Mai a. c., sărbătorirea I. P. S. Patriarh Nicodim cu prilejul aniversării de 80 ani de viață, 50 de ani de preoție și 7 ani de patriarhat.

După Te Deum-ul dela Patriarhie, asistența a trecut în Sala Sinodală a Palatului Patriarhal, spre a prezenta felicitări sărbătoritului.

La ora 11 și-a făcut apariția în sala sinodală I. P. S. Sa Patriarhul Nicodim, luând loc pe tronul patriarhal. Cel dintâiu a luat cuvântul I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, care a rostit o cuvântare și a oferit sărbătoritului un exemplar din volumul omagial.

In numele guvernului a vorbit dl ministru Mihail Ralea, care a omagiat personalitatea și opera sărbătoritului, căruia i a oferit totodată — în numele M. Sale Regelui — înaltul ordin al Colanului „Serviciul credincios".

Au mai vorbit prof. V. G. Ispir în numele învățământului superior teologic; I. P. S. Sa Episcopul Cizar în numele Bisericii catolice, dl șefrabin Dr. Al. Șafran în numele Comunității izraelite și dl. prof. I. D. Ștefănescu în numele colaboratorilor la volumul omagial.

Tuturor le-a răspuns I. P. S. Sa Patriarhul Nicodim, mulțumind călduros pentru dragostea și prețuirea ce i s'a arătat.

Cu acest prilej I. P. S. S. Patriarhul Nicodim, a cărui întreită aniversare a fost sărbătorită la sfârșitul lunii trecute, a fost distins zilele acestea de către M. S. Regele cu Colanul ordinului „Serviciul credincios".

MÂNIA

Multe duhuri rele s'au încuibat în sufletele oamenilor, se țin pe urmele lor și îi ispitesc spre fapte rele. Intre acestea stă la loc de frunte mânia.

Ea este un tiran care, când stăpânește pe om, e cu atât mai periculoasă, cu cât nu cunoaște margini și e lipsit tocmai de ceea ce ar trebui să aibă: stăpânirea de sine. Nimeni nu-și poate da seama cât de departe te duce mânia dacă te lași robit de ea. Mânia omoară orice simț și rațiune, te asurzește, te orbește și te face brutal și sălbatic.

„Nu începe nimic în mânie", zice o veche înțelepciune omenească. Iar un învățat spune: „Nu da frâu liber mâniei, stăpânește-te, pentrucă săgețile ei te lovesc întâi pe tine și numai puține pe dușman".

Mânia otrăvește sufletul și trupul, îți diformează fața, îți întunecă privirea și îți otrăvește graiul. Din om frumos, făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, te face asemenea animalelor sălbatice din pădure.

Mânia e deopotrivă de urgisită și la bărbat, și la femeie.

Bărbatul care se mânie pentru orice lucru de nimic care nu i se face pe plac varsă sudalme și ocări nesocotite, rupe, sparge și sdrobește tot ce-i vine la mână. Iar femeia, care are datoria să cultive numai sentimente nobile, devine în mânie o fiară sălbatică. Dezastrul e îngrozitor într'o familie în care stăpânește mânia. Pacea și înțelegerea între bărbat și femeie e distrusă, iar copiii cresc ca buruenile sălbatice și rămân îndobitociți. Cât timp te ține mânia încătușat nu ești om. Binele nu-l poți face niciând prin mânie și niciun rău nu se poate îndrepta prin această mânie.

Sfânta Scriptură ne spune clar, că îngerii care se mâniaseră pe Dumnezeu, pentrucă nu le plăceau orânduelile divine și s'au revoltat, au fost doborîți din slava cerului în iad.

Rănile provocate în suflet de patima mâniei nu se pot vindeca. Lacrimile căinței le pot încâtva alina, dar ele lasă urme adânci, care în orice clipă pot sângera din nou. E mult mai bine a sugruma mânia înainte de a isbucni, decât a încerca să o înfrânezi după ce te-a răpit.

Inteleptul Plato s'a supărat odată pe unul din sclavii lui, a ridicat mâna să-l lovească, dar îndată s'a stăpânit și i-a zis: Cum te-aș lovi și bate acum, dacă n'aș fi mânios.

E mai bine să locuești într'o pustie singur, decât în casă cu o femeie mânioasă, zice altă înțelepciune obștească.

Fie supărarea pe care ți-o face cineva cât de mare, nu e bine să te lași răpit de mânie, căci prin aceasta răul devine și mai mare. Stăpânindu-te însă, prin aceasta pedepsești pe cel ce te a supărat și în sufletul lui se trezește remușcarea și căinița.

Se știe doar că orice izbândă se câștigă mult mai ușor cu vorbe blânde, decât cu mânie. Cu blândețe poți domoli animalele cele mai sălbatice, cu mânia sălbătăcești și pe cele blânde.

Inteleptul Seneca spune undeva: „Efectele mâniei se asemănă cu căderea unei case, care dărâmându-se peste cineva îl sfarmă, dar se sfarmă și pe sine însăși".

Și frumoasă este și vorba Scripturii: „Nu lăsați să apună soarele peste mânia voastră". Recunoaște-ți greșelile, dovedește părere de rău, fii iertător și atunci vei fi pururea senin și vei birui toate năpastele vieții cu ușurință.

SEB. STANCA

APOSTOLUL DUMINECII

Se lepădăm toată sarcina păcătoasă

Evrei 11, 33—40; 12, 1—3.

Creștinul e un călător pe drumul dintre leagăn și mormânt și e un ostaș în necurată luptă cu viața. Umerii lui sunt mereu împovărați de nenumărate sarcini. Cele de trebuință unui călător și cele de folos unui ostaș îi apasă umerii în toată vremea. Astfel de sarcini sunt date omului de Dumnezeu cu tăria de-a le putea purta. Pe lângă acestea, unii dintre creștini își mai adaugă multe alte sarcini, de care nu au trebuință și care nu sunt de niciun folos. Ba, dimpotrivă, sunt vătămătoare de moarte. Un călător are trebuință de îmbrăcăminte și hrană. Ostașului îi mai trebue și arme. Ce e mai mult e spre nenorocul celui ce le poartă. Un ostaș împovărat cu sarcini care trec peste puterile lui, nu poate lupta cu ușurință împotriva vrășmașului. Un astfel de ostaș va fi învins mereu. Tot călătorul pleacă la drum cu credință nestrămutată și cu dorință fierbinte de-a ajunge la capăt. Și tot ostașul pleacă la luptă cu credința că va birui. Și călătorul, și ostașul fac totul pentru izbândă. Cine își face luiși piedecă e un nebun. Creștinul care adună mai mult decât pânea cea de toate zilele, mai mult decât cele de trebuință pentru viață, își mărește singur sarcinile spre nenorocirea lui. Un astfel de om se muncește zi și noapte, ca să adune tot mai mult. Acest om nu cunoaște granițe, nu are măsură. Oricât adună tot nu e destul și oricât are tot nu se satură. Din această păcătoasă lăcomie izvoresc toate sarcinile și păcatele aducătoare de moarte.

Scopul creștinului e de a ajunge cu bine la capătul drumului. Scopul creștinului e de-a birui toți vrășmașii întâlniți în cale nu de-a cădea neputincios înainte de-a începe lupta. Pentru unele ca acestea face asemenea călătorului cuminte, care nu își încarcă spatele cu sarcini nefolositoare. Și face asemenea ostașului viteaz, care nu aruncă armele pentru lucruri de nimic. Călătoriile cu cât sunt mai lungi, cu atât sunt mai grele. Așișderea și luptele. Cel mai lung drum e de bună seamă acela dintre leagăn și mormânt. Cea mai aprigă și mai grea bătălie e bătălia vieții. Pentru aceea trebue să fim cu mare băgare de seamă, pentrucă noi creștinii suntem totodată și călători, și ostași. Pentru a putea ajunge până la capătul drumului trebue să ne ușurăm mersul, lepădând toate sarcinile nefolositoare și păcătoase. Să nu râvnim și să nu alergăm după ce e mai mult decât pânea noastră cea de toate zilele. Să nu ne îngreunăm cu lăcomie, să nu ne sleim puterile cu vicii și să nu ne adormim cu lene. Să ne păstrăm sănătatea trupească ferind-o de tot ce i-ar putea fi vătămător. Numai purtând grijă de trup vom putea purta grijă și de suflet. Căci pentru a putea birui ispitele și uneltirile vrășmașului diavol, trebue să ne ușurăm sufletul de toată sarcina păcatului. Apoi, înarmați cu armele lui Hristos, „să alergăm în lupta de întrecere care ne stă înainte". Pildă să-l avem pe Hristos, începătorul luptei, care de drogul bucuriei ce îl aștepta, n'a ținut seamă de nicio greutate. A mers înainte, liber de orice sarcină, până la moarte. Iisus s'a lepădat de sarcina bogăției, de sarcina onorurilor deșarte, de sarcina bucuriilor trecătoare, de sarcina iubirii de sine, ca să poată străbate drumul vieții cât mai repede și cât mai cu folos. Așa trebue să facem și noi dacă suntem ucenicii lui. Odată ușurați de sarcinile cele păcătoase ne vom întări sufletul cu credința care mută munții, ne vom înfierbânta inima cu dragostea care își dă viața pentru prieteni și ne vom hrăni cu nădejdea biruinței totale.

Cine își ia luiși sarcini, cade răpus sub greutatea lor. Cine se lapădă de sarcini, aleargă cu ușurință în lupta vieții și are mereu sorți de izbândă. Și cine a ieșit biruitor în luptă cu cel rău, a câștigat viața și și a mântuit sufletul. E cea mai mare biruință și cel mai de preț câștig și pe pământ, și în cer.

Pr. TEODOR CICEU

„Acolo, omul e om și legea e lege..."

Am cetit de Sărbători o lungă spovedanie a muncitorului Bontea Nicolae, publicată în ziarul „Jurnalul de dimineață", în care sunt multe lucruri interesante, spuse deschis de un om sincer.

Nicolae Bontea este un țăran ardelean, acum lucrător la Cugir, călător neobosit în lumea întreagă. A fost în America unde s'a căsătorit, dar din pricină că nu era „în regulă" cu actele, a fost silit să se repatrieze.

Acum l-a apucat nostalgia Americei, țara visurilor sale, de aceea a venit la București, spune el, să întâlnească pe dl. Marckam, ziaristul de mare prestigiu, atât de apropiat de durerea noastră, pentru a-i înlesni plecarea din țară.

Pe lângă imboldul natural ce-l are pentru soția și fiul său, lăsați în America, pe lângă visul minunat al orașelor cu „sgârâie nori", omul nostru este împins de o convingere adâncă a sa: „acolo, omul e om și legea e lege...", oftează el, explicându și peregrinările din trecut și pedeapsa dreaptă a expulzării ce i s'a aplicat!

Bontea e mulțumit și cu viața dela fabrica din Cugir, dar el vrea ceva mai mult: liniștea sufletească și siguranța unui traiu demn.

Cu actele în regulă, la o vârstă destul de înaintată, nu pregetă să pornească, cu oricâte piedeci, spre Statele Unite, unde sunt încă mulți fii ai Transilvaniei, dintre care unii ajunși celebri, prin priceperea și vitejia lor.

Oricum s'ar judeca dorința de evadare a lui Bontea Nicolae, fie că este un aventurier, fie că este un inadaptabil, un fapt reiese limpede: setea de a descoperi pământul făgăduinței, unde „omul e om și legea e lege".

Este, dealtfel, supremul ideal spre care trebuie să năzuiască orice individ și orice popor: *întronarea demnității ființei umane*, imperativ cerut de legea creștină și de toți marii re-

formatori sociali, *norma juridică* stabilită de aleşii liberi ai naţiunii şi respectată cu sfinţenie de toţi cetăţenii ţării.

Fiecare dintre noi visăm, demult timp, împlinirea acestui vis minunat. El va trebui realizat şi aici, pe plaiurile Daciei, fiindcă este dorit, cu înfocare, de milioane de Români, ca Bontea Nicolae. **ION BERCIU**

Îndreptar Tipiconal

(Dela 2—22 Iunie 1946)

Dumineca a VII-a după Paşti, a Sfinţilor Părinţi. (2 Iunie 1946).

I. *Vecernia de Sâmbătă seara.* După începutul cunoscut, la „Doamne strigat-am..." punem 10 stihiri, dintre care 3 ale Învierii din Octoih pe glasul de rând, 3 ale Înălţării şi 4 a Sf. Părinţi cu Mărire... din Penticostar, iar cu Şi acum... dogmatica glasului de rând.

Se continuă cu vohod, prochimenul zilei, paremii şi celelalte rânduieli, apoi stihoavna învierii, Mărire... a Sf. Părinţi, cu Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu a Înălţării din Penticostar.

Urmează rugăciunile obişnuite, apoi troparul învierii, Mărire... al Părinţilor, Şi acum... al Praznicului Înălţării şi otpustul.

Dacă se face Litie, se mai adaug la rânduiala Vecerniei stihirile, rugăciunile Litiei la locul obişnuit, conform celor cuprinse în Penticostar.

II. *Utrenia de Duminecă dimineaţa.* Începutul obişnuit până la „Dumnezeu este Domnul...", care se cântă pe troparul glasului de rând cu troparele dela Vecernia trecută, apoi sedelnele, troparele învierii, antifoanele, prochimenul şi cele următoare neschimbat. Canonul Înălţării, la care după peasna a III-a urmează condacul şi icosul Înălţării cu sedelnele Penticostarului, iar după peasna a VI a condacul şi icosul Sf. Părinţi; la peasna a IX-a imnul Născ. de Dumnezeu, Sfetilna de obşte, apoi a învierii cu Mărire... al Sfinţilor cu Şi acum... al Praznicului Înălţării. La Hvalite se iau 4 stihiri a glasului de rând din Octoih şi 4 stihiri a Sf. Părinţi cu Mărire... din Penticostar cu Şi acum — „Prea binecuvântată eşti..." Urmează Doxologia cea mare şi troparul „Inviat-ai din mormânt..."

III. La Sf. Liturghie, fericirile cu 4 stihiri ale învierii şi 4 stihiri dela peasna VI-a din canonul Sf. Părinţi, iar după vohod troparul învierii cu troparul Părinţilor şi al Hramului.

Vineri în această săptămână se face Odovania sau Introptirea (Încheierea sărbătorii) Praznicului Înălţării Domnului, astfel că, la Vecernia, Utrenia şi Liturghia zilei se urmează rânduiala Înălţării din Penticostar, cu escepţia paremiilor, a polieleului şi pripelelor.

Sâmbătă în această săptămână se face pomenirea tuturor celor din veac adormiţi creştini ortodocşi părinţi şi fraţi ai noştri, fiind aceasta singura Sâmbătă a morţilor din Periodul Penticostarului, asemănătoare Sâmbetei lui Lazar din Periodul Triodului.

Dumineca Pogorîrii Duhului Sfânt, a Rusaliilor. (9 Iunie 1946).

Vecernia de Sâmbătă seara şi Utrenia Praznicului Duminecii Cincizecimii se face numai din Penticostar. La Sf. Liturghie se cântă antifoanele sărbătorii şi în loc de Sfinte Dumnezeule... „Câţi în Hristos..." iar în loc de Cuvine-se... Imnul: „Bucură-te împărătească..." După rugăciunea amvonului se obişnueşte a se ieşi în procesiune la câmp, unde preferabil la o cruce de hotar se face sfinţirea apei mici şi se stropeşte cu aghiasmă hotarul înverzit.

Lunea Rusaliilor (numită a Sfintei Treimi) (10 Iunie 1946).

Serviciile dumnezeieşti în această zi se urmează ca şi cele din Dumineca Rusaliilor din Penticostar.

Vecernia aparţinătoare acestei zile, care se face Dumineca Rusaliilor seara, este împreunată cu slujba în genunchierii, astfel precum ne indică Penticostarul.

La Utrenie se cântă Canonul cu pripele şi Irmosul dela peasna a IX-a, fără imnul Născ. de Dumnezeu.

La Sf. Liturghie nu se cântă Câţi în Hristos..., ci Sfinte Dumnezeule...

Sâmbătă în această săptămână făcându-se Odovania sau Introptirea (Încheierea) sărbătorii Rusaliilor, toată rânduiala serviciilor dumnezeieşti din această zi se urmează după a Praznicului, cu observarea prescurtărilor arătate în Penticostar, orientându-ne cam asemănător ca la Odovania Praznicului Înălţării Domnului.

Astfel vom lua la Vecernia de Vineri seara numai 6 stihiri ale sărbătorii, fără vohod şi fără paremii, iar la Utrenia de Sâmbătă fără polieleu şi pripele, fără antifoane şi evanghelie.

La Sf. Liturghie luăm antifoanele sărbătorii, după vohod troparul cu condacul sărbătorii şi Sfinte Dumnezeule... în loc de „Câţi în Hristos..."

Dumineca I-a după Rusalii, a Tuturor Sfinţilor. (16 Iunie 1946)

I. *Vecernia de Sâmbătă seara.* Începutul obişnuit, iar la Doamne strigat-am... se cântă 10 stihiri, anume 6 din Octoih pe glasul al VIII-lea de rând şi 4 stihiri din Penticostar cu Mărire... al Sfinţilor, Şi acum... dogmatica glasului, apoi celelalte.

La stihoavnă stihirile Octoihului cu Mărire... al Sfinţilor, iar cu Şi acum... bogorodicina corespunzătoare.

La grupa troparelor se cântă troparul glasului de rând cu Mărire... al Sfinţilor, Şi acum... bogorodicina corespunzătoare după glasul dela Mărire, apoi când se face Litie se completează cu stihirile acesteia şi celelalte cunoscute.

II. *Utrenia* se începe ca de obiceiu, iar după Dumnezeu este Domnul..., troparele dela Vecernie, sedelnele, troparele Invierii, ipacoi, antifoane... Evanghelia I a Invierii. Catavasiile Buneivestiri... cu sedelnele Sfinţilor după peasna III-a, condacul şi icosul lor după peasna a VI-a.

Sfetilna I a Invierii cu Mărire... Şi acum... din Penticostar.

La hvalite, 5 stihiri ale Invierii şi 3 ale Sfinţilor cu Mărire... stihira Evangheliei şi cele următoare neschimbat.

III. *La Sf. Liturghie,* fericirile: 4 din Octoih şi 4 din canonul Sfinţilor dela peasna a VI-a. După vohod, troparul Invierii, troparul Sfinţilor apoi al hramului cu Mărire... condacul Sfinţilor, Şi acum... al Invierii.

Cu această zi se sfârşeşte Periodul Penticostarului, astfel că Vecernia de Duminecă seara aparţine la Periodul Octoihului.

Rânduiala serviciilor din această săptămâna se urmează după tipicul cuprins în Periodul Octoihului, ca prima săptămână din acest Period.

Prof. Dr. V. PETRAŞCU

Colecta pentru liceele ort. din Cluj

Protopopiatul Tg.-Mureş:

1. Bandul de Câmpie (paroh Ierofteiu Viscreian) 61.100 lei. 2. Band (adm. paroh Dumitru Stănculescu) 202.000 lei. 3. Berghia (adm. paroh. N. Diaconescu) 20.000 lei. 4. Cerghid (paroh Ion Sămărghiţan) 77.500 lei. 5. Coronca cu filia Sânişor (paroh Partenie Mateiu) 20 350 lei. 6. Cristeşti (paroh David Lazar) 30.690 lei. 7. Gorneşti (paroh Emil Macavei) 40.200 lei. 8. Icland (paroh Matei Moruşca) 16.788 lei. 9. Moreşti (paroh Petru Fărcaş) 36 000 lei. 10. Murgeşti (admin. paroh Partenie Matei 4.800 lei. 11. Oarba de Mureş (adm. paroh N. Mureşan) 5.000 lei. 12. Petea de Câmpie (adm. paroh N. Diaconescu) 30.000 lei. 13. Sâncraiu de Mureş (paroh Carol Bărdăşan) 38 000 lei. 14. Sângeorgiul de Mureş (adm. paroh Dumitru Sângeorgean) 3000 lei. 15. Sângeorgiul de pădure (paroh Teodor Muica) 109.727 lei. 16. Sângerul de pădure (adm. paroh. Traian Todoran) 11.600 lei. Tg. Mureş I şi II (paroh Alex. Remeanu) 149.150 lei. 18. Vidrasău (paroh Nicolae Mureşan 7000 lei. **Total 862 905 lei.**

Protopopiatul Reghin:

1. Aluniş cu filia Porceşti (paroh Al. Nicolescu) 53.000 + 55 400 lei = 108.400. 2. Caşva (paroh Victor Şuteu) 10.000 lei. 3. Deda (paroh M. Grecu) 32.000 lei. 4. Deda-Bistra (paroh Ioan Crăciun) 36.000 lei. 5. Deleni (paroh G. Petruţiu) 30.300 lei. 6. Filea (paroh G. Căzan) 42.000 lei. 7. Gurghiu (Epitrop Leonte Pop) 26.500 lei. 8. Hodac (paroh Viorei Oprea) 120.000 lei. 9. Ibăneşti-Pădure (paroh C. Cotuţiu) 127.000 lei. 10. Idiael-Sat (paroh Ioan Sălăgean) 137 000 lei. 11. Jabenita (adm. paroh Al. Olteanu) 20.000 lei. 11. Lueriu (paroh Ioan Olteanu) 70.000 lei. 13. Lunca-Bradului (apm. paroh Teodor Bucur) 17.000 lei. 14. Pietriş (paroh Dionisie Radu) 13.700 lei. 15. Răstoliţa (paroh Teodor Moldovan) 63 mii 500 lei. 16. Topliţa I. (paroh Valer Antal) 31.500 lei. 17. Topliţa II. (adm. paroh Valer Antal) 14.000 lei. 18. Urisiul de sus (paroh Leonid Cajacovschi) 146.796 lei. 19. Vătava (paroh Gheorghe Branea) 20 mii 500 lei. **Total 967.196 lei.**

INFORMAŢIUNI

Regele Culturii. Zilele trecute Academia Română a ţinut şedinţă solemnă în prezenţa M. S. Regelui Mihai I. Cu această ocazie, M. S. Regele a rostit sfat regesc bătrânilor cărturari îndemnându-i la munca pentru cultură şi asigurându-i de întreg sprijinul Său.

Intre altele M. S. a spus: „Urmând cu pietate drumul deschis, sunt fericit să constat că munca şi cultura crează solidaritatea şi leagă între ei pe toţi acei care continuă cu dârzenie opera începută de predecesori. Simt totdeauna o vie mulţumire când pot arăta Academiei marele interes ce-l am pentru activitatea sa, *mai ales azi când doresc mai mult ca oricând evidenţierea Ţării mele prin seriozitate, voinţă şi muncă.*"

„Ieşind din timpurile frământărilor, să dăm un nou imbold întregii culturi româneşti, pentru a redobândi timpul pierdut, pentru a ne recâştiga locul, *pentru a-l întrece*".

Acţiunea clerului ortodox pentru reforma cultelor. Reprezentanţii clerului Capitalei au fost primiţi Luni, 20 Mai, de I. P. S. Patriarh Nicodem, căruia odată cu un memoriu, i-au expus documentat dorinţele clerului în legătură cu noua lege a cultelor şi problemele libertăţii religioase.

Intrucât principiul libertăţii religioase a tuturor cultelor este un drept câştigat, preoţimea ortodoxă cere ca pensionările preoţimei să se facă numai de Sf. Sinod, în raport cu dispoziţiunile canoanelor, iar nu după criterii pur laice.

Deasemeni ca învăţământul religios (seminariile) să fie lăsate Bisericii, care să creeze adevăraţi misionari.

In privinţa conducerii Bisericeşti, clerul cere menţinerea legii inspirată din statutul democratic al lui Şaguna, statut făcut să emancipeze iobăgimea ardeleană de sub tirania imperialismului habsburgic, lege care are un caracter cu adevărat democrat.

M. Sa Regele a decorat pe dl prim-ministru Dr. Petru Groza cu ordinul „Serviciul Credincios" în gradul de Mare colan. Decorarea s'a făcut în cadrul festivităţilor ce au avut loc la Constanţa, cu prilejul retrocedării — de către guvernul sovietic — bricului „Mircea", marinei româneşti.

„Viaţa Creştină". In Cluj, Păr. V. Chindriş se nevoeşte cu scoaterea unei foi de zidire sufletească pe nume: „Viaţa Creştină".

Şi dau mâna, scriind pentru popor în coloanele foii, cărturarii dela cele două Biserici Româneşti, cu bună osârdie. Inafară de articole religioase, poezii şi sfaturi „Viaţa Creştină" cuprinde istorioare, îndemnuri şi poveţe bune pentru suflet şi trup. Râvna părintelui V. Chindriş poate fi îndemn şi exemplu pentru toţi cei ce vor să afie cerul şi pacea între fraţi.

In cursul lunilor de vară: Iunie, Iulie şi August, foaia noastră va apărea din două în două săptămâni.

Publicaţiune. La Muzeul Regional din Alba-Iulia este vacant postul de *preparator,* grupa A, tabela 21, tip 32. Se cere cel puţin bacalaureatul sau absolvenţa unei şcoli superioare de meserii.

Cererile însoţite de copiile după acte se înaintează în termen de 15 zile la „Muzeul Regional" din Alba Iulia.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 2957/1946.

AVIZ

Aducem la cunoştinţa celor interesaţi că examenele de cvalificaţie (capacitate) preoţească ordinară în Eparhia Clujului se ţin în zilele de 25 şi 26 Iunie 1946.

Pe lângă d-nii studenţi absolvenţi ai Academiei din Cluj din anul acesta, se pot prezenta şi absolvenţii hirotoniţi sau nehirotoniţi dela alte şcoale superioare teologice, dacă doresc să ocupe în mod definitiv o parohie în Eparhia Clujului, unde

completarea parohiilor se face prin alegere pe bază de concurs.

Cererile se înaintează Consiliului Eparhial până cel mult la 20 Iunie a. c.

Cluj, din şedinţa Consiliului Eparhial dela 31 Mai 1946.

NICOLAE Episcop — *V. Bogdan* secretar eparhial

Nr. 108/1946.

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh al parohiei de cl. III Valea-Bulzului din protopopiatul Zlatna se publică concurs cu termen de 30 zile dela apariţia în organul oficial „Renaşterea".

Beneficiile sunt:

1. Salar dela Stat după cvalificaţie.
2. Casă parohială bună cu toate supraedificatele necesare.
3. Folosirea cimitirului.
4. Folosirea sesiunii parohiale de 3 jugăre fânaţ.
5. Dela fiecare familie (cca 100 familii) câte un litru de porumb sfărâmat sau contra valoarea în bani la preţul de zi.

Parohia are 558 suflete şi biserică în stare bună. Apoi este lângă linia ferată şi la 5 km. depărtare de Zlatna.

Concurenţii îşi vor înainta cererea de concurs, timbrată şi prevăzută cu actele necesare, între care şi învoirea P. S. Episcop, Oficiului nostru protopopesc în termen, iar spre a face cunoştinţă cu poporul se va prezenta în parohie cu prealabila noastră permisiune.

Zlatna, la 5 Mai 1946.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu Consiliul parohial din Valea-Bulzului.

Nr. 2663/1946.

Aprobat din şedinţa Consiliului eparhial dela 23 Mai 1946.

NICOLAE Episcop — *V. Bogdan* secretar eparhial

Nr. 2958/1946.

CONCURS

Pentru ocuparea catedrei vacante de Teologie practică la Academia ortodoxă română din Cluj se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie a prezentei publicaţiuui în ziarul oficial „Renaşterea".

Candidaţii la această catedră trebue să fie creştini ortodocşi români cu cetăţenia română în regulă, doctori ai unei facultăţi de teologie ortodoxă din ţară.

Cererile candidaţilor trebue prezentate Consiliului Eparhial din Cluj în termenul de 30 de zile, însoţite de actul de naştere, atestat de botez, certificat dela parohul propriu asupra apartenenţei religioase şi a moralităţii petentului, cazier judiciar, dovadă militară, diplomă de doctor în teologie, eventualele lucrări tipărite, atestat de serviciu, curiculum vitae. (Vezi art. 8. pct. c. f. g. din regulament).

Salarul este cel acordat din bugetul statului.

Cluj, din şedinţa Consiliului eparhial dela 31 Mai 1946.

NICOLAE Episcop — *V. Bogdan* secretar eparhial

Nr. 2902/1946.

AVIZ

In conformitate cu art. 12 din Legea care reglementează raporturile dintre şcoalele confesionale şi Ministerul Educaţiei Naţionale Nr. 2799 1929, la Liceul ort. rom. de băieţi „Mitropolitul Simeon Ştefan" din Cluj se publică următoarele catedre vacante:

1. Religia gr.-cat.
2. Limba română.
3. Limba latină.
4. Limba latină şi elină.
5. Limba franceză.
6. Limba germană.
7. Limba italiană.
8. Istorie.
9. Geografie.
10. Matematică — fizică.
11. Fizico-chimie.
12. Desen—Caligrafie.
13. Muzică.
14. Educaţie fizică.

Cei ce doresc a ocupa una din aceste catedre îşi vor înainta cererea, însoţită de actele necesare, Consiliului Eparhial până la 15 Iulie 1946.

Candidaţilor, cu excepţia prof. de de Religie gr. cat., li se cere să fie de confesiunea ortodoxă.

Sunt preferaţi cei care au, pe lângă studiile de specialitate, şi absolutorul unei şcoale superioare teologice, procurând în acelaşi timp şi un certificat dela oficiul parohial despre atitudinea avută faţă de biserică.

Cluj, din şedinţa Consiliului Eparhial dela 22 Mai 1946.

Consiliul Eparhial

Nr. 2901/1946.

AVIZ

In conformitate cu art. 12 din Legea care reglementează raportul dintre şcoalele confesionale şi Ministerul Educaţiei Naţionale Nr. 2799 1929, la Liceul ort. rom. de fete „Doamna Stanca" din Cluj se publică următoarele catedre vacante:

1. Religia ortodoxă.
2. Religia gr. cat.
3. Limba română.
4. Limba română.
5. Limba latină.
6. Limba franceză.
7. Limba italiană.
8. Filosofie şi Drept.
9. Matematici.
10. Matematici-fizică.
11. Fizico-chimice.
12. Desen-Caligrafie.
13. Muzică.
14. Medic şcolar.
15. Gospodăria.

Profesoarele care doresc să ocupe una din catedrele menţionate mai sus, îşi vor înainta cererea, însoţită de actele necesare, Consiliului Eparhial până la 15 Iulie a. c.

Cu excepţia prof. de Religie gr. cat., candidatele vor trebui să fie de religie ortodoxă, producând în acelaşi timp şi un certificat dela oficiul parohial despre atitudinea avută faţă de Biserică.

Cluj, din şedinţa Consiliului Eparhial dela 22 Mai 1946.

Consiliul Eparhial

Episcopia Ortodoxă a Maramureşului

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 1057/1946.

Lămurire

Până când vom putea avea organul nostru de publicitate pentru îndrumarea vieţii religioase bisericeşti în eparhie, la rugămintea noastră Prea Sfinţitul Episcop Nicolae al Clujului a binevoit să încuviinţeze, în organul naţional bisericesc „Renaşterea", loc şi pentru publicarea comunicatelor oficiale ale Episcopiei Maramureşului.

In consecinţă, cu nr. de faţă „Renaşterea" se trimite fiecărui oficiu parohial, cu îndatorirea de a colecţiona foaia, număr de număr şi a o adăuga la biblioteca parohială la finea anului. Abonamentul se plăteşte de parohie în suma de lei 15.000.

Toate circularele, comunicatele şi notificările oficiale pe care le vom publica în „Renaşterea", vor fi înregistrate în „protocolul de esebite" în ziua primirii foii cu nrul, data şi cuprinsul lor, ca şi cum ar fi venit direct la oficiu, prin adresă specială.

Se va satisface tuturor cerinţelor şi se va raporta de către preoţi oficiului protopopesc de executarea dispoziţiilor, fără să se mai aştepte altă îndrumare dela protopopiat. Spre a nu scăpa nimic din vedere, numărul din „Renaşterea" care nu a sosit la oficiul parohial se va reclama îndată la administraţia foii din Cluj, respective se va împrumuta dela parohia vecină, ori dela oficiul protopopesc. Nimenea nu-şi poate semna absenţa dela datorie prin „neprimirea" foii. Oficiile protopopeşti vor înregistra deasemenea, ca şi parohiile, toate publicaţiile cu caracter oficial, şi fără alte măsuri din centru vor răspunde promt, supraveghind ca parohul să raporteze la timp oficiului protopopesc, iar acesta să înainteze centrului episcopesc, cu raport cumulativ, datele sau rapoartele dela fiecare parohie, după cum a făcut-o şi în trecut, în urma dispoziţiilor primite dela centru.

„Renaşterea" fiind anume pentru preoţi, se va citi cu luare aminte.

Problemele mai importante ce se vor trata în articole, se vor desbate cu prilejul întrunirii „Cercurilor pastorale" în şedinţă intimă.

Comunicatele oficiale de interes general, care pot privi deopotrivă şi eparhia noastră, deşi publicate de Episcopia Clujului, se vor reţinea şi înregistra şi de către preoţimea şi protopopii noştri fără să mai aştepte să le semnalăm noi, şi li se va da cuvenita urmare şi executare, cum sunt dispoziţiile venite dela Sf. Sinod, Ministerul Cultelor, dela Comisia Monumentelor istorice, dela Comisia de armistiţiu, Casa clerului, Institutul general de asigurare etc.

Se cruţă, în acest fel şi timp, şi lucru la Centrul episcopesc ca şi la oficiile subalterne. Dar se cere odată mai mult prezenţa la datorie a fiecărui slujitor bisericesc. Şi o aşteptăm cu preciziunea pe care ni-o impune situaţia excepţională a Episcopiei noastre, pentru viaţa şi prosperarea căreia nu administraţia e lucru de căpetenie, ci misionarismul.

Episcop POLICARP

Nr. 1055/1946.

Circulară

Potrivit dispoziţiilor din circulara cu nr.-ul /1946, în *conferinţa misionară* din primăvară s'au reorganizat „cercurile pastorale".

Unde nu s'a început însă activitatea, să se iniţieze fără amânare.

Cercul pastoral 3—5 se va întruni cel puţin de 2 ori într'un an, în fiecare parohie şi filială: La prăznuirea hramului bisericii şi în vreo sărbătoare de peste săptămână, de preferinţă în postul Sf. Paşti, organizându-se misiuni religioase pentru popor cu mărturisirea credincioşilor. Programul se alcătueşte potrivit împrejurărilor, dar trebue să cuprindă cel puţin Sf. Liturghie în sobor după Utrenie, cu predică, şedinţă intimă a preoţilor, în care se discută situaţia şi necesităţile de ordin spiritual ale parohiei unde este întrunit cercul şi conferinţa pentru popor, în legătură cu Vecernia sau în cadrele unei serbări şcolare. Se poate adăuga: parastas pentru ctitorii şi marii binefăcători ai bisericii, pentru eroii neamului, sfinţirea apei, maslu pentru bolnavi, procesiunea la monument sau loc istoric. Să nu lipsească cuvenita alocuţie potrivit momentului. Predica şi conferinţa pentru popor va trata acelaşi subiect în toate parohiile din acelaşi protopopiat. Ca acţiunea întreprinsă de cercul pastoral să poată fi urmărită în rezultatele ei cu prilejul întrunirii din nou a clerului în aceeaşi parohie, iar de altă parte aceasta acţiune să fie bine cumpănită, sistematică şi unitară cel puţin în protopopiate, vom reuşi într'o acţiune unitară pe întreaga eparhie.

Insărcinarea pentru ţinerea conferinţei, predicei sau alocuţiei se va da din bun timp, ca să fie pregătite temeinic în scris.

Despre decursul întrunirii cercului se va dresa proces verbal, cu constatările şi concluziile la care s'au ajuns.

Episcop POLICARP

Nr. 1056/1946.

Comunicat

In şedinţa Secţiilor Unite, ţinută la 25 Aprilie a. c., s'a hotărît introducerea *Registrului de activitate zilnică* a preotului. Cucernica preoţime şi protopopii vor consemna într'un carnet potrivit, în fiecare seară, preocupările ca şi îndeletnicirile de peste zi, notând cu toată conştiinţa în deosebi experienţele pastorale şi rezultatele misionare, cu izbânzile şi înfrângerile suferite.

Acest autocontrol de fiecare zi este de cea mai mare importanţă în viaţa şi activitatea preotului, servindu-i ca stimulent şi orientare.

Carnetul va fi ţinut în ordine şi la zi ca să poată fi prezentat la inspecţiile protopopului, a revizorului eparhial, a Chiriarhului la vizitaţie canonică.

Carnetului se anexează lunar predicile scrise şi schiţele de predici, de cuvântări şi alocuţii, conform dispoziţiunilor din pastorala confidenţială nr. 725/1946.

Episcop POLICARP

Toate lucrurile ţine-le la oarecare distanţă, numai sufletul apropie-l cât mai mult de Dumnezeu.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj